

**UNIUNEA COLEGIILOR CONSILIERILOR
JURIDICI DIN ROMANIA**

Bd. Regina Maria nr.64, sector 4, București

Către :

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

UNIUNEA COLEGIILOR CONSILIERILOR JURIDICI DIN ROMÂNIA (U.C.C.J.R.) cu sediul în București, Bd. Regina Maria nr.64, sector 4, reprezentată prin președinte Botond Zoltan VAIDA și secretar general Lucian FLORESCU - organizație neguvernamentală care are ca scop protecția drepturilor sociale, economice și profesionale ale consilierilor juridici și interes legitim în combaterea tuturor formelor de discriminare cu privire la exercitarea profesiei de consilier juridic - în temeiul art.20, 22 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, raportate la art.16, 51 Constituția României, art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. din 10.12.1948, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Pactul internațional privind drepturile civile și politice adoptate la 16.12.1966 prin Rezoluția 2200/XXI de Adunarea Generală a O.N.U., în contradictoriu cu:

GUVERNUL ROMÂNIEI – Palatul Victoria, Piața Victoriei, nr.1, București

MINISTERUL JUSTIȚIEI – str. Apollodor nr.17, sector 5, București

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE – str. Dem. I. Dobrescu, nr.2, București

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE – str. Apollodor nr.17, sector 5, București

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIILE UNITE - str. Batiștei, nr.25, sector 2, București,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII – Calea Plevnei, nr.141B, sector 6, București,

PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE –Bd. Libertății, nr.14, sector 5, București,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI –Palatul Parlamentului, intrarea B1, Calea 13 Septembrie, nr.2, sector 5, București,

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA–Șos. Olteniței, nr.107-111, sector 4, București, formulează următoarea:

PETIȚIE

prin care reclamă discriminările directe, indirecte și multiple cu privire la îngrădirile drepturilor economice, sociale și profesionale ale practicienilor profesiei de consilier juridic generate de comportamentul activ al intimatelor sus precizate și pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare, de natură de a crea tratamente diferențiate, dezavantajoase, nejustificate și injuste, consilierilor juridici aflați într-o situație egală cu practicanții altor profesii juridice, raportate la:

1. **Îngrădirea libertății de exercitare a prestărilor de servicii juridice specifice profesiei de consilier juridic și în regim de practică independentă conform Statutului profesiei de consilier juridic, act normativ subsecvent Legii nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, pentru punerea în aplicare a acestei legi;**

2. **Îngrădirea dreptului la personalitate juridică a formelor asociative profesionale de exercitare a profesiei de consilier juridic în raport cu alte profesii juridice;**

3. **Îngrădirea dreptului tuturor consilierilor juridici din România de a beneficia de aceleași avantaje socio-profesionale, în mod egal, cu consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii;**

4. **Îngrădirea dreptului la pensie de serviciu a consilierilor juridici în raport cu practicienii altor profesii juridice și personal auxiliar aflați în situație egală cu practicienii profesiei de consilier juridic;**

5. **Îngrădirea dreptului la muncă în baza unui tratament discriminator prin interdicția angajării consilierilor juridici în cadrul cabinetelor de avocați;**

6. **Îngrădirea dreptului la liberă exprimare, la libertatea conștiinței și a dreptului la muncă a consilierii juridici pentru prestarea activităților didactice universitare, de cercetare juridică, literară, culturală și publicistică;**

7. **Îngrădirea dreptului la organizarea unitară a profesiei de consilier juridic în România a Uniunii Consilierilor Juridici din România (UCCJR) prin excluderea acesteia ca autoritate competentă de reglementare a profesiei de consilier juridic în favoarea Ministerului Justiției;**

8. **Îngrădirea dreptului la perfecționare profesională continuă a consilierilor juridici prin excluderea corpului profesional de la finanțare guvernamentală acordată doar celorlalte profesii juridice și auxiliare;**

9. **Îngrădirea dreptului la organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic în mod unitar în România prin acceptarea exercitării profesiei de consilier juridic de persoane licențiate în drept ce nu sunt înscrise în Tablourile consilierilor juridici, ținute de colegiile consilierilor juridici în condiții similare evidenței barourilor de avocați.**

10. **Îngrădirea dreptului exercitării profesiei de consilier juridic prin acceptarea de către intimate a actelor cu caracter juridic care nu sunt avizate și contrasemnate de un consilier juridic înscris pe Tabloul consilierilor juridici - cu drept de exercitare a profesiei.**

11. **Îngrădirea dreptului de a accede în profesia de practician în insolvență a consilierilor juridici în regim de egalitate profesională cu practicienii altor profesii juridice.**

EXPUNEREA FAPTELOR:

1. **Îngrădirea libertății de exercitare a prestărilor de servicii juridice specifice profesiei de consilier juridic și în regim de practică independentă conform Statutului profesiei de consilier juridic, act normativ subsecvent Legii nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, pentru punerea în aplicare a acestei legi.**

Atribuțiile profesionale ale consilierilor juridici sunt stabilite în mod sumar în actuala reglementare privitoare la exercitarea profesiei de consilier juridic, fiind enunțate în dispozițiile generale ale art.1 și cele din art.4 din Legea nr.514/2003.

Din acest text se desprind trei categorii de atribuții ce le sunt conferite de lege consilierilor juridici:

O primă categorie de atribuții vizează acordarea de consultanță juridică instituțiilor, autorităților precum și persoanelor juridice, activitate profesională destinată să contribuie la lămurirea tuturor problemelor juridice specifice activității acestor beneficiari.

Reprezentarea juridică a autorității, instituției sau persoanei juridice în fața instanțelor judecătorești și altor organe de jurisdicție de către consilierul juridic se materializează în îndeplinirea unor acte juridice în numele și interesul acestora.

A treia categorie de atribuții profesionale ale consilierilor juridici, exercitată în mod exclusiv numai de această profesie, are ca obiect avizarea și contrasemnarea actelor cu caracter juridic.

Aceste atribuții reprezintă o activitate juridică extrem de importantă, de maximă responsabilitate profesională, ce are drept scop respectarea legii de către toți beneficiarii serviciilor profesionale ale consilierilor juridici pentru evitarea apariției unor litigii precum și pentru prevenirea faptelor ilicite și de corupție și a infracțiunilor economico-financiare.

Legea privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic nu determină mijloacele concrete prin care se pot realiza activitățile profesionale ale consilierilor juridici.

Statutul profesiei de consilier juridic (adoptat la 6 martie 2004 de Congresul Extraordinar al Colegiilor Consilierilor Juridici din România, publicat în M. Of. al României, Partea I, nr.684 din 29 iulie 2004) determină în art.10 modalitățile practice prin care se realizează activitățile profesionale ale consilierului juridic.

În contextul acestor acte normative consilierul juridic nu mai poate fi privit ca un simplu angajat al unității sau al instituției ci ca unul din cei mai importanți colaboratori ai organelor de conducere.

Consilierul juridic la fel ca magistratul, este obligat astfel să posede o vastă pregătire juridică, care trebuie să acopere o paletă tot mai largă a specializărilor juridice, depășind cadrul pregătirii juridice tradiționale.

În cadrul activității de reprezentare în fața instanțelor judecătorești consilierul juridic este un colaborator, un auxiliar al justiției, care contribuie la apărarea drepturilor și intereselor juridice ale persoanelor reprezentate, la descoperirea adevărului și la respectarea legii.

Simpla lectură a dispozițiilor legale privitoare la activitățile profesionale ale consilierilor juridici relevă cu multă evidență caracterul complex al acestora precum și importanța lor socială.

În concret, consilierul juridic este îndreptățit să exercite activitățile profesionale corespunzătoare profesiei de consilier juridic, fie ca salariat, sau în mod independent - prin societăți profesionale cu răspundere limitată, în condițiile art.21 din Statutul profesiei de consilier juridic, prin externalizarea serviciilor de prestări juridice.

Intimatele în mod constant au îngrădit și îngrădesc în permanență, printr-un tratament discriminatoriu, exercitarea profesiei de consilier juridic în mod independent, apreciind în mod injust și printr-o practică aparent neutră, în desfiderea normelor constituționale prevăzute de art.41 (1) și 53 din Constituția României, că exercitarea profesiei de consilier juridic nu poate fi realizată decât în regim de salariat sau de funcționar public.

Prin acest comportament activ și prin efectele pe care le-au generat au defavorizat în mod nejustificat corpul profesional al consilierilor juridici supunându-l unui tratament injust și degradant, excluzând de la reprezentarea judiciară a instituțiilor, autorităților și

persoanelor juridice – societățile profesionale ale consilierilor juridici, în desfiderea prevederilor de principiu din art.68 și 114 Cod procedură civilă, care statuează legalitatea reprezentării judiciare a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice de către alte persoane juridice.

Tratamentul injust și discriminatoriu al intimatelor se bazează pe o interpretare voit eronată a sintagmei „numit în funcție” din art.2 și 3 din Legea nr.514/2003 ce se constituie într-o adăugare nepremisă la lege.

Intimatele au dat acestei sintagme conotația de funcționar public în temeiul art.2 (3) din Legea nr.188/1999 (r) privind statutul funcționarilor publici, care prevede că „*Activitățile desfășurate de funcționarii publici care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt următoarele: ...g) reprezentarea în justiție a autorității sau instituției publice*”.

Această normă legislativă este caducă și abrogată implicit prin dispozițiile imperative ale art.27 din Legea nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic.

Reprezentarea în justiție indiferent de cine este exercitată (avocați, consilieri juridici) are la bază instituția mandatului și nu poate fi identificată niciodată ca atribut al puterii publice – activitate specifică funcționarului public.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Comunităților Europene prin funcționar public se înțelege, în sensul al.4 al art.48 (actualul articol 39 din Tratatul CEE) funcția care comportă o participare directă sau indirectă la exercitarea a atributelor de putere publică.

Consilierul juridic prin ansamblul atributelor sale profesionale specifice, la fel ca și avocatul, este un auxiliar al justiției, activitatea profesională a consilierului juridic – la fel ca cea a avocatului – desfășurându-se integrat în sistemul de justiție românesc.

În consecință consilierul juridic, ca și avocatul, sunt componente intrinseci a sistemului judiciar românesc aparținând astfel puterii judecătorești.

Funcționarul public, conform Legii nr.188/1999 (r) este persoana numită într-o funcție publică care desfășoară activități ce implică exercitarea prerogativelor de putere publică, aparținând puterii executive.

Art.1 din Constituția României statuează în mod neechivoc principiul separației și echilibrul puterilor în stat – legislativă, executivă și judecătorească.

În acest context legislativ în mod evident funcționarul public – ce aparține puterii executive, nu poate exercita activități specifice profesiei de consilier juridic (sau avocat) ce aparține puterii judecătorești.

Pe de altă parte, norma imperativă prevăzută în art.23 din Legea nr.514/2003 care consacră principiul egalității de tratament juridic între consilierul juridic și avocat în legătură cu protecția legii cu referire la activitatea profesională statuează definitiv diferența dintre profesia de consilier juridic și profesia de funcționar public.

„În activitatea sa profesională consilierul juridic se bucură de protecția legii în condițiile prevăzute de legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat”.

În mod evident funcționarul public, subordonat, ce aparține puterii executive și care exercită atribute de putere publică, nu poate fi apărat în activitatea sa de legea și statutul profesiei de avocat, profesie eminentamente liberală și care se exercită în regim de independență profesională.

Pe de altă parte, delimitarea dintre funcția publică și profesia de consilier juridic este statuată în mod imperativ prin prevederile art.10 lit.c) din Legea nr.514/2003:

„Exercitarea profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu ... orice altă profesie autorizată sau salarizată în țară sau străinătate”.

Profesia de funcționar public este o profesie de sine stătătoare, cu reglementare proprie: lege, statut și cod deontologic, fiind organizată într-un corp profesional distinct – Asociația Națională a Funcționarilor Publici.

Sintagma „numit în funcție” reprezintă astfel o formă de salarizare la fel ca a judecătorului – care și acesta fiind numit în funcție nu are calitatea de funcționar public.

Astfel profesia de consilier juridic nu poate fi identificată și nici asimilată cu profesia de funcționar public, profesie ce se exercită în regim de subordonare profesională.

Profesia de consilier juridic se caracterizează prin exercițiul independent al profesiei fiind incompatibilă cu activitățile care lezează demnitatea și independența profesiei de consilier juridic (art.10, lit.b) din Legea nr.514/2003).

Sub incidența acestei norme imperative în mod evident activitățile profesionale ale consilierului juridic nu sunt supuse subordonării profesionale chiar dacă acesta exercită aceste activități în regim salarial.

Consilierul juridic nu poate fi identificat și nici asimilat funcționarului public.

Pe aceste coordonate îngrădirea exercitării activităților profesionale de consilier juridic și în regim independent este nelegitimă, injustă și degradantă, intimele neputând substitui aprecierile lor normelor imperative precizate care permit exercitarea profesiei de consilier juridic prin externalizarea serviciilor juridice și prin societăți profesionale cu răspundere limitată.

Legea nr.514/2003 (loi cadre) face parte din categoria legilor imperfecte.

Pe de o parte, dispune organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic prin obligativitatea respectării unor reglementări anterioare (Legea nr.51/1995, Statutul profesiei de avocat, O.G. nr.26/2000, Codul muncii), iar pe de altă parte, nu instituie nici un regim sancționator adică al eficacității obligațiilor legale.

Fără îndoială, însă că o profesiune de asemenea importanță ca cea de consilier juridic nu putea rămâne în afara unui cadru organizatoric destinat a apăra interesele profesionale ale acestei corporații.

Așa fiind, în mod evident, în virtutea normei imperative din art.6 din Legea nr.514/2003 (consilierii juridici au drepturile și obligațiile prevăzute de lege potrivit statutului profesional) coroborat cu art.20 din aceeași lege, și dintr-o necesitate practică profesia de consilier juridic s-a organizat într-o formă asociativă unitară, într-un corp profesional unitar, așa cum s-a procedat și în cazul avocaților, corpul profesional în virtutea dreptului constituțional la liberă asociere adoptându-și propriul statut profesional – act normativ de aceeași valoare juridică precum statutul profesiei de avocat.

În acest context legislativ complex organizarea stagiului de pregătire profesională a consilierului juridic stagiar are o durată obligatorie de 2 ani (art.12 din Legea nr.514/2003) și nicidecum de 6 luni, 8 luni sau 12 luni perioadă de stagiul specifică profesiei de funcționar public conform art.52 din Legea nr.188/1999.

Pe de altă parte, condițiile efectuării stagiului consilierului juridic, asigurarea consilierului juridic îndrumător, definitivarea și celelalte condiții din perioada stagiului sunt în mod obligatoriu cele prevăzute în legea și statutul profesiei de avocat (art.12 din Legea nr.514/2003).

Astfel, conform legii și statutului profesiei de avocat condițiile și modalitățile de exercitare a stagiului profesional al consilierului juridic stagiar sunt cele prevăzute în

art.275 – 299 din Statutul profesiei de avocat, publicat în M. Of. al României, Partea I, nr.45 din 13.01.2005.

Astfel, activitatea unui consilier juridic stagiar poate fi îndrumată numai de consilieri juridici definitivi cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o reputație profesională neștirbită (art.18 din Legea nr.51/1995).

Pentru a fi înscris în Tabloul consilierilor juridici stagiați cu drept de exercitare a profesiei, consilierul juridic stagiar va înregistra la colegiu un contract de colaborare profesională sau un contract de salarizare în interiorul profesiei care va cuprinde clauze obligatorii privind formarea profesională inițială, încheiat cu o formă de exercitare a profesiei sub îndrumarea unui consilier juridic care îndeplinește condițiile prevăzute de art.18 din lege (art.282 din Statutul profesiei de avocat).

Conform Legii nr.51/1995, art.5, forme de exercitare a profesiei de avocat cu care stagiarul poate încheia un contract de colaborare profesională sau de salarizare în interiorul profesiei sunt la alegere: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți civile profesionale cu răspundere limitată.

În acest context legislativ pentru asigurarea tuturor condițiilor efectuării stagiului, a defintivatului în profesie și a celorlalte condiții din perioada stagiului conform legii și statutului profesiei de avocat corpul profesional al consilierilor juridici au adoptat numai o singură formă de exercitare a profesiei în regim independent, respectiv cea de societate profesională cu răspundere limitată tip SRL, cu personalitate juridică dobândită prin activitatea de jurisdicție a judecătorului delegat la O.R.C. pe temeiul Legii organice nr.31/1990.

Îngrădirile exercitate de către intimate cu privire la această formă de exercitare a profesiei de consilier juridic impusă de legiuitor exced prevederilor art.53 din Constituția României în condițiile în care legiuitorul prin normele cadru din Legea nr.514/2003 nu a interzis exercițiul profesiei de consilier juridic prin societăți profesionale.

Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite prin decizia XXII/2006, cu încălcarea prevederilor art.53 din Constituția României, a prevederilor art.82 (3) din Legea nr.51/1995 și a prevederilor art.12 din Legea nr.514/2003, a deciziei obligatorii nr.300 din 6 iulie 2004 a Curții Constituționale, a îngădit dreptului constituțional la muncă, la liberă asociere și la efectuarea stagiului profesional de către consilierii juridici în condițiile stipulate de legiuitor, prin interzicerea înființării societăților profesionale de către practicanții profesiei de consilier juridic.

Scopul social, economic și profesional al acestor societăți profesionale este impus de legiuitor pentru asigurarea secretului și confidențialității activităților profesionale ale consilierilor juridici și a respectării normelor de deontologie profesională prevăzute în legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și a statutului acestei profesii (art.14 și art.16 din Legea nr.514/2003).

Stagiul profesional nu poate fi organizat în condițiile legii și statutului profesiei de avocat, cu respectarea normelor de deontologie profesională a acestei profesii și pentru păstrarea secretului și confidențialității activității, decât în cadrul unei forme independente de exercitare a profesiei de consilier juridic, respectiv societate profesională.

Toate aceste dispoziții imperative în organizarea stagiului profesional sunt în prezent încălcate la nivelul tuturor instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice datorită îngrădirilor și discriminărilor la care sunt supuși consilierii juridici prin activitatea intimatelor.

Datorită discriminărilor exercitate împotriva profesiei de consilier juridic de către intimate, în marea majoritate a instituțiilor, autorităților și persoanelor juridice din România profesia de consilier juridic se exercită în mod nelegal, activitatea acestor instituții, actele juridice ce emană de la acestea fiind puse astfel sub semnul ilegalității.

Astfel, îngrădirea libertății de exercitare a prestărilor de servicii juridice specifice profesiei de consilier juridic și în regim de practică independentă conform statutului profesiei de consilier juridic, act normativ subsecvent Legii nr.514/2003, defavorizează nejustificat toți practicienii profesiei de consilier juridic, care se văd astfel tratați diferențiat, în condițiile în care au o situație egală în exercitarea profesiei de consilier juridic cu practicienii celorlalte profesii reglementate.

2. Îngrădirea dreptului la personalitate juridică a formelor asociative profesionale de exercitare a profesiei de consilier juridic în raport cu alte profesii juridice.

Așa cum arătăm mai jos, următoarele dispoziții legale prevăd posibilități de exercitare a profesiilor în majoritatea lor în forme independente dar și posibilități de alegere între a fi angajat și a fi independent:

- **Legea nr. 51/1995** privind profesia de avocat prin Art. 5 prevede ca forme de exercitare a profesiei de avocat: ***cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți civile profesionale cu răspundere limitată.***
- **O.U.G. nr. 86/2006** privind organizarea activității practicienilor în insolvență - Art. 4 –practicienii în insolvență își desfășoară activitatea ***în cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale.***
- **O.G.nr.66/2000**, așa cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 331/2006 privind profesia de consilier de proprietate industrială - Art.19 – consilierii de proprietate industrială își desfășoară activitatea ***în cabinete autorizate, cabinete individuale, societăți civile profesionale sau societăți comerciale*** având ca obiect activități în domeniul DREPTULUI proprietății industriale .
- **O.G. nr. 65/1994** modificată prin Legea nr. 269/2007 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați - Art.7 și 8 - ***experții contabilii /contabilii autorizați pot exercita profesia individual ori se pot constitui în societăți comerciale potrivit legii cu obiect de activitate specific.***
- **OUG nr.75/1999** privind activitatea de audit financiar-art.art.31-Auditorul financiar își poate exercita profesia de auditor financiar ***ca persoană fizică independentă*** sau se poate asocia ***în societăți comerciale de audit financiar.***
- **O.G. nr.71/2001** privind organizarea activității de consultanță fiscală – Art.9- ***Consultanții fiscali pot să își desfășoare activitatea ca persoane fizice independente sau se pot asocia în societăți comerciale*** care au ca obiect de activitate consultanță fiscală. Societățile comerciale trebuie să aibă cel puțin un asociat/acționar și administrator care să aibă calitatea de consultant fiscal.
- **Legea nr.192/2006** privind medierea și organizarea profesiei de mediator - Art.22-Mediatorii ***își pot desfășura activitatea în cadrul unei societăți civile profesionale, al unui birou*** în care pot funcționa unul sau mai mulți mediatori asociați, cu personal auxiliar corespunzător sau în cadrul unei organizații

neguvernamentale, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.(...) Mediatorii autorizați **pot fi angajați și cu contract individual de muncă, în condițiile Legii nr.53/2003-Codul muncii.**

- **Legea nr.160/1998** privind organizarea profesiei de **medic veterinar** – Art.28 - În exercitarea profesiei sale. Medicul veterinar cu drept de liberă practică se organizează și funcționează în cadrul: **a. cabinete medical veterinar** în una din următoarele forme: **cabinet medical** – veterinar, **cabinete medicale veterinare asociate** și **b. societăți comerciale cu obiect de principal de activitate – activitatea veterinară.** În forma de organizare a profesiei prev. la alin.1 al articolului își exercită profesia medici veterinari titulari sau asociați, care pot avea ca litetea de salariați sau colaboratori, medici veterinari ori altă categorie de personal.
- **Legea nr.188/2000** privind organizarea activității **executorilor judecătorești** – Art.12 -**Activitatea executorilor judecătorești se desfășoară în cadrul unui birou** în care pot funcționa unul sau mai mulți executori judecătorești asociați, cu personal auxiliar corespunzător. Executorul judecătoresc sau executorii judecătorești asociați, titulari ai unui birou, pot angaja executori judecătorești stagieri, traducători, alt personal de specialitate, precum și personal auxiliar corespunzător necesar pentru activitatea biroului.
- **Legea nr. 36/1995** privind **notarii publici și activitatea notarială** - **Activitatea notarilor publici se desfășoară în cadrul unui birou** în care pot funcționa unul sau mai mulți notari publici asociați, cu personal auxiliar corespunzător. Notarul public sau notarii publici asociați, titulari ai unui birou, pot angaja notari publici stagieri, traducători, alt personal de specialitate, precum și personal administrativ și de serviciu necesar activității notariale.
- **Legea 17/2007 a profesiei de geodez** care la Art.4 arată că - Activitatea geodezului reprezintă un serviciu de interes public cu implicații tehnice, economice, sociale, juridice și are statutul unei funcții autonome exercitate în cadrul unei profesii liberale, iar în Cap. II Exercițarea profesiei de geodez Secțiunea a 2-a - Modalități de exercitare a profesiei de geodez Art. 14 (1) Dreptul de semnatura se poate exercita **în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților comerciale sau al altor forme de asociere constituite conform legii.** (2) Profesia de geodez poate fi exercitată în cadrul unor birouri individuale sau al unor societăți comerciale în care funcționează unul sau mai mulți geodezi cu drept de semnatura.
- **Legea 184 din 12 aprilie 2001 republicată** privind organizarea și exercitarea profesiei de **arhitect prin Art.1** reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca forma de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public, specificând la Art.2 (1) că activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură de interes public, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice. În Cap.II Secțiunea 1 - Dobândirea și exercitarea dreptului de semnatura la Art.8 se prevede că exercitarea profesiei de arhitect **se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public,** conform prevederilor legale și mai mult conform Art.9 (1) Dreptul de semnatura implică asumarea de către persoana care îl exercită a întregii responsabilități profesionale fata de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, cu respectarea legislației în

domeniu (2) Dreptul de semnatura se exercita olograf, cu menționarea în clar a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Tabloul Național al Arhitecților. Lucrările colective trebuie sa poarte semnatura tuturor arhitecților care au contribuit la elaborarea lor (3) Exercițarea dreptului de semnatura implica independenta în luarea deciziilor cu caracter profesional, iar conform Art.11 (1) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvetieni care solicita stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 sau art. 6 referitoare la deținerea titlului de arhitect vor dobândi drept de semnatura în aceleași condiții cu cetățenii romani, cu respectarea prevederilor Art.10 (asemănător Art.8¹ din Legea 514/2003). Totodată în Secțiunea a 2-a - Modalități de exercitare a profesiei de arhitect, desfășurarea activității sale îi dreptul de a-și desfășura activitatea conform Art.17 din lege astfel: (1) Dreptul de semnatura **se poate exercita în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților comerciale de proiectare sau altor forme de asociere constituite conform legii**, (4) Persoanele juridice prevăzute la alin. (1), care nu au în cadrul personalului un arhitect cu drept de semnatura și care desfășoară activități de proiectare, au obligația ca, pentru întocmirea documentațiilor de urbanism și a proiectelor de arhitectura supuse aprobării sau autorizării, sa folosească pe baze contractuale serviciile unui arhitect cu drept de semnatura.

- **Legea 466 din 4 noiembrie 2004 privind Statutul asistentului social la Art.1 reglementează Statutul asistentului social în România, precizând rolul Colegiului Național al Asistentilor Sociali, denumit în continuare Colegiul, în apărarea intereselor profesionale ale membrilor săi, la Art. 2 (1) pot fi asistenți sociali următoarele persoane:a) cetățenii romani; b) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai celorlalte state din Spațiul Economic European și ai Confederației Elvetiene; c) cetățenii statelor terțe cu care România are acorduri bilaterale de reciprocitate și care au reședința temporară sau permanentă în România. La alin (3) în cazul cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ai celorlalte state ale Spațiului Economic European și ai Confederației Elvetiene, recunoașterea diplomei de asistent social obținută în unul dintre statele menționate va fi efectuată conform Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România. (4) Prevederile alin. (3) se aplica și diplomelor obținute de cetățenii romani în unul dintre aceste state (asemănător Art.8¹ din Legea 514/2003). Prin Art. 5 se prevede că asistentul social își poate desfășura activitatea **în regim salarial sau independent, cu drept de libera practica: a) în sectorul public, în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările ulterioare, și ale Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările ulterioare; b) în sectorul privat, cu respectarea prevederilor Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare, a prevederilor regulamentelor societății sau organizației respective.****

Enumerarea de mai sus este exemplificativă și nicidecum limitativă.

Dreptul la recunoașterea personalității juridice a societăților profesionale ale consilierilor juridici reprezintă, ca și pentru celelalte profesii enunțate, un drept legitim

garantat de Declarația Universală a Drepturilor Omului, de Pactul internațional privind drepturile civile și politice care, conform art.20 din Constituția României, au prioritate în raport cu reglementările interne.

În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Comunității Europene, activitățile de consultanță, asistență și reprezentare juridică, redactare, contrasemnare și avizare acte juridice constituie o activitate economică.

„ Avocații (și în consecință și consilierii juridici care exercită aceleași activități profesionale) oferă servicii de asistență juridică care consistă în pregătirea de avize, contracte sau alte acte cât și în reprezentarea și apărarea în justiție în schimbul unei remunerații .”

„ Un aspect important în raport cu diferite întrebări ridicate îl constituie examinarea chestiunii dacă avocații (și implicit consilierii juridici) constituie întreprinderi în sensul dreptului comunitar al concurenței.”

„În conformitate cu o jurisprudență constantă, în contextul dreptului concurenței, noțiunea de întreprindere cuprinde orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul juridic al acestei entități și de modul său de finanțare.”

„În aceste condiții, avocații înscrși pe tablou (și implicit consilierii juidici înscrși pe tablou) desfășoară o activitate economică și constituie întreprinderi în sensul art.85, 86 și 90 din Tratatul CEE, fără ca natura complexă și tehnică a serviciilor pe care le furnizează și circumstanța că exercitarea profesiei lor este reglementată, să modifice o asemenea concluzie.” - (CJCE - Hotărârea Job Center, numit „Job Centre II” , 11 decembrie 1997, C-55/96, Culegere 1997, p. I-07119, considerentul 21; CJCE - Hotărârea Comisia/Italia, 18 iunie 1998, C-35/96, Culegere 1998, p. I-03851, considerentul 36; CJCE - Hotărârea Pavlov e.a./stichting Pensioen-fonds Medische Specialisten, 12 septembrie 2002, C-180/98 și C-184/98, Culegere 2000, p. I-06451, considerentul 77; CJCE – 19 februarie 2002, 6199J0309, C-309/99, J.C.J. Wouters ș.a. împotriva lui Algemene raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, în prezența lui Rad vad de Balies vand de Europese Gemeenschap, hotărâre cu titlu preliminar în temeiul art.234 din Tratatul CEE, Culegere 2002, p. I-01577).

Sub incidența normelor comunitare aceste activități profesionale pot fi exercitate fie în regim salarial, fie în regim independent prin forme de exercitare a profesiei stabilite de corpul profesional (cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile cu răspundere limitată.

Doctrina judiciară națională contemporană s-a raliat acestor norme și a definit societatea civilă profesională de avocați organizată în forma societăților cu răspundere limitată un nou tip de societate comercială:

„ În principiu dacă obiectul de activitate îl constituie efectuarea de fapte de comerț societatea va fi comercială iar dacă obiectul îl constituie efectuarea de acte civile societatea va fi civilă. În cazul în care societatea are un obiect mixt, atât civil, cât și comercial, va fi considerată comercială. Această dihotomie, efect al desuetudinii dualismului dreptului privat, a necesitat decantarea unor teze de natură teoretică, de a căror existență legiuitorul nu s-a împiedicat atunci când a legiferat diverse tipuri de societăți comerciale. De exemplu, avem astăzi societăți agricole care fac acte civile (art.5 Cod comercial) dar au formă comercială (Legea nr.36/1991), societăți civile de avocați organizate în forma societăților cu răspundere limitată (Legea nr.51/1995), organisme de

plasament colectiv în valori mobiliare care sunt constituite prin contract de societate civilă (Legea nr.297/2004) și probabil că viitorul va aduce și alte exemple de acest fel.

Dreptul francez, inspiratorul trecut și (în măsură mai mică) prezent al dreptului nostru, a depășit problema printr-un artificiu legislativ, declarând societățile ca fiind comerciale fie după obiectul lor (comercial, săvârșirea de acte de comerț), fie după forma lor (comercială, declarată ca atare prin lege, de la caz la caz)” - St. D. Cărpenu, S. David, C. Predoiu, Gh. Piperea, Legea societăților comerciale, Ed. 3, Ed. C.H. Beck, București 2006, p – 62.

Exercitarea drepturilor și libertăților cuprinse în Declarația Universală a Drepturilor Omului poate fi supusă îngrădirilor stabilite prin lege, exclusiv în scopul asigurării respectului dreptului și libertăților altora, precum și a respectării cerințelor moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică și numai dacă este necesară într-o societate democratică.

Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

În ceea ce privește profesia de consilier juridic dreptul consilierului juridic de a-și exercita profesia în mod independent printr-o societate profesională nu a fost îngrădit prin nici un text de lege, pe de o parte, restrângerea acestui drept nefiind necesară într-o societate democratică, iar pe de altă parte, misiunea socială a consilierului juridic prin atributele profesionale fiind tocmai de natură a asigura respectarea ordinii publice, a bunăstării generale, a drepturilor și libertăților celorlalți, de a apăra drepturile și interesele legitime ale statului, instituțiilor și autorităților publice, de a asigura legalitatea actelor juridice ce emană de la acestea.

Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit.

Modalitățile de exercitare a unei profesii, de esența dreptului la muncă, aparține corpului profesional ce se organizează în mod autonom în virtutea normelor imperative prevăzute de lege.

În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin decizia nr.300 din 6 iulie 2004: *„Față de regulile stabilite prin Codul muncii care reprezintă legea generală, Legea nr.514/2003 poate institui în virtutea principiului specialia generalibus derogant reguli diferite pentru categoria consilierilor juridici al căror statut îl reglementează...”*

Prin considerentele aceleiași decizii Curtea Constituțională a statuat că orice profesie are reguli proprii de exercitare.

Mai mult decât atât, instanța constituțională analizând conținutul profesiei de consilier juridic a constatat că aceasta este o profesie distinctă care are ca obiect apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice locale și centrale, ale instituțiilor publice și de interes public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat.

Aceste particularități determină caracterul distinct al profesiei de consilier juridic atât față de celelalte profesii, meserii sau ocupații ce cad sub incidența codului muncii cât și față de alte profesii juridice reglementate de alte legi speciale.

În aceste condiții este justificată opțiunea legiuitorului de a acorda consilierului juridic un statut aparte.

Legiuitorul prin normele cadru ale Legii nr.514/2003 a acordat astfel deplină autonomie consilierilor juridici de a se constitui într-un corp profesional distinct cu reguli

proprii de organizare (art.6, art.20, art.25 din Legea nr.514/2003) , dar nu oricum, ci în mod obligatoriu conform legii și statutului profesiei de avocat (art.12, art.14, art. art.21, art.23 și art.26 din Legea nr.514/2003).

Pe acești parametri legislativi Statutul profesiei de consilier juridic adoptat de corpul profesional are aceeași valoare juridică precum statutul profesiei de avocat, forma independentă de exercitare a activităților profesionale (consultanță, asistență, reprezentare juridică, redactare, contrasemnare și avizare acte juridice) fiind impusă de legiuitor, pe de parte pentru organizarea stagiului și definitivatului în profesia de consilier juridic conform legii și statutului profesiei de avocat, dar și pentru asigurarea independenței profesiei prin externalizarea acestor servicii juridice.

Profesiile reglementate în România pot fi exercitate atât în calitate de angajat sau numit în funcție cât și prin forme individuale de exercitare - societăți civile sau cu răspundere limitată (întâlnindu-se și situații cumulative).

Conform Legii 200/2004 între profesiile reglementate se numără și profesia de consilier juridic, aceasta fiind reglementată prin Legea nr.514/2003, Statutul profesiei de consilier juridic, cod deontologic și regulamente proprii disciplinare, de stagiu profesional și definitivare în profesie.

Îngrădirile și discriminările exercitate de către intimate prin practici apartenente neutre cât și prin acțiuni directe în sensul refuzului de a recunoaște personalitatea juridică a societăților profesionale ale consilierilor juridici prin nerecunoașterea actelor juridice de reglementare a profesiei de consilier juridic, este de natură a submina ordinea de drept și ordinea constituțională a Statului Român.

Astfel dreptul la personalitate juridică a formelor de exercitare a profesiilor reglementate nerecunoscut profesiei reglementate de consilier juridic defavorizează nejustificat toți practicienii profesiei de consilier juridic, care se văd astfel tratați diferențiat, în condițiile în care au o situație egală în exercitarea profesiei de consilier juridic cu celelalte profesii reglementate.

3. Îngrădirea dreptului tuturor consilierilor juridici din România de a beneficia de aceleași avantaje socio-profesionale, în mod egal cu consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii.

Ca și orice altă profesie, profesia de consilier juridic se organizează și se exercită în mod unitar indiferent de modalitatea de exercitare a acesteia și indiferent de natura instituțională a angajatorului.

Conform normelor constituționale și comunitare cetățenii sunt egali în fața legii fără privilegii și discriminări în condițiile în care exercită aceeași profesie.

Conform art.86 din Legea nr.303/2004 privind statutul magistraților, doar consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii sunt asimilați magistraților pe durata îndeplinirii funcției, în mod privilegiat față de toți ceilalți consilieri juridici cărora legiuitorul le recunoaște activitatea profesională ca fiind de asemenea vechime în funcția de magistrat (art.7 din Legea nr.514/2003) instituind prin aceasta un regim discriminatoriu, nejustificat și injust față de întreg corpul profesional al consilierilor juridici.

Conform aceluiași articol, 86, consilierii juridici din instituțiile sus precizate beneficiază de toate drepturile specifice magistraților, respectiv salariu de magistrat, măsuri speciale de protecție împotriva amenințărilor, violențelor sau oricăror fapte care-i pun în pericol pe ei sau bunurile lor, asigurare pentru risc profesional realizată din fondurile bugetare ale ICCJ, MJ sau după caz Ministerul Public pentru viață, sănătate și bunuri, concediu de odihnă plătit de 35 de zile lucrătoare, concedii de studii de specialitate plătite pentru participarea la cursuri sau alte forme de specializare organizate în țară sau în străinătate, pentru pregătirea sau susținerea examenului de capacitate și de doctorat, concedii medicale și late concedii.

Consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii precum și soțul sau soția și copiii aflați în întreținerea acestora beneficiază în mod gratuit de asistență medicală, medicamente și proteze, au dreptul la atribuirea locuințelor de serviciu iar după 10 ani de vechime le pot cumpăra.

Consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii beneficiază anual de 6 călătorii în țară dus-întors gratuite la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la suta de km. pentru 6 călătorii în țară dus-întors în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismul.

Aceștia beneficiază de asemenea la data pensionării sau eliberării din funcție de o indemnizație egală cu 7 indemnizații de încadrare lunare brute precum și de pensie de serviciu în cuantum de 80% din venitul brut realizat în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

Consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii pot fi pensionați anticipat în condițiile Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii cu respectarea drepturilor prevăzute în Legea nr.303/2004.

Aceștia beneficiază de asemenea și de dreptul de a fi distinși cu diploma *Meritul judiciar* clasele I-III acordat de Președintele României la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu toate avantajele financiare ce decurg din acordarea acestor distincții.

Conform Protocolului din 8 aprilie 1965 cu privire la privilegiile și imunitățile a Comunităților Europene - ce constituie principalul izvor de drept comunitar în această materie, privilegiile, imunitățile și facilitățile prin conținutul lor și prin regimul lor poate fi aplicat pentru destinatarii pe care-i vizează doar sub rațiunea creării cadrului necesar pentru buna funcționare a activității în cadrul instituțiilor statului și numai dacă se justifică ca fiind necesare exclusiv în interesul instituțiilor statului.

Cum scopul social al profesiei de consilier juridic este circumscris sferei siguranței naționale, acesta asigurând apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public precum și ale tuturor persoanelor juridice în mod evident datorită importanței sociale deosebite a activității profesionale a profesiei de consilier juridic, toate privilegiile instituite în prezent numai în favoarea consilierilor juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii trebuie generalizate pentru toți practicanții profesiei de consilier juridic.

Privilegiile acordate numai acestei categorii de consilieri juridici (din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii) defavorizează nejustificat toți practicienii profesiei de consilier juridic, care se văd astfel tratați diferențiat, în condițiile în care au o situație egală în exercitarea profesiei de consilier juridic.

Aceste privilegii sunt nejustificate și ilegale pentru beneficiarii actuali ai acestora având în vedere următoarele aspecte:

Consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii (angajați sau numiți în funcție) nu figurează înscriși pe Tabloul consilierilor juridici a Colegiului Consilierilor Juridici București conform art.21 și 26 din Legea nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, prin decizia organelor de conducere ale profesiei care să le ateste calitatea profesională de consilier juridic.

Angajatorii Ministerul Justiției, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie și Institutul Național al Magistraturii nu pot atribui prin simplul act de angajare, calitatea profesională de consilier juridic persoanelor cu studii juridice angajate, întrucât dobândirea calității de consilier juridic se face numai prin decizia corpului profesional de înscriere pe tabloul consilierilor juridici cu drept de exercitare a profesiei, a precizării calității profesionale de stagiar sau definitiv, după verificarea de către organele profesiei a condițiilor generale și speciale prevăzute de art.8, 9, 10 și 11 din Legea nr.514/2003.

În acest context se perpetuează o stare de ilegalitate a exercitării profesiei de consilier juridic la nivelul instituțiilor enunțate, ce pune sub semnul întrebării legalitatea actelor ce emană de la aceste instituții întrucât contrasemnarea și avizarea acestora de către persoane care exercită profesia de consilier juridic în alte condiții decât prevede legea și statutul acestei profesii reglementate este ilicită.

4. Îngrădirea dreptului la pensie de serviciu a consilierilor juridici în raport cu practicienii altor profesii juridice și personal auxiliar aflați în situație egală cu practicienii profesiei de consilier juridic.

Așa cum am precizat anterior, consilierii juridici din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, din Consiliul Superior al Magistraturii, din Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii beneficiază de pensie de serviciu în cuantum de 80% din venitul brut realizat în ultima lună de activitate înainte de data pensionării, egal cu salariul unui magistrat.

De asemenea, conform Legii nr.303/2004 beneficiază de pensie de serviciu, în aceleași condiții, procurorii și asistenții judiciari iar conform art.68 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate beneficiază de pensie de serviciu personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea iar în virtutea Legii nr.56/1996 și magistrații-asistenți precum și personalul auxiliar de specialitate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Neacordarea dreptului la pensie de serviciu consilierilor juridici în aceleași condiții ca și celorlalte profesii juridice și auxiliari ai justiției se constituie într-un tratament injust și defavorizant nejustificat pentru aceștia, având în vedere importanța socială a profesiei de

consilier juridic care se află cel puțin în situație egală cu celelalte categorii de personal din sistemul judiciar românesc.

Sistemul judiciar de apărare care include categoria profesională a avocaților și consilierilor juridici reprezintă în ansamblul sistemului judiciar românesc o componentă esențială a statului de drept.

Dreptul la apărare este un drept fundamental consacrat și protejat de toate tratatele comunitare, de Constituția României, de toate normele de procedură.

Activitatea sistemului judiciar concretizată în activitatea de jurisdicție nu poate fi realizată fără participarea profesiilor juridice de avocat și de consilier juridic esențială în distribuția justiției.

Numai și din aceste considerente generale excluderea avocaților și consilierilor juridici de la beneficiul pensiilor de serviciu reprezintă un tratament injust și discriminatoriu în raport cu celelalte profesii juridice ce concură la realizarea actului de justiție.

Conform art.26 din Legea nr.147/1997 privind taxele judiciare de timbru: „*Sumele provenite din taxele de timbru, plătite pentru activitatea notarială, impozitele încasate din onorariile avocaților și ale notarilor publici constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției*”.

Conform art.7 din O.G. nr.32/18.08.1995 privind timbrul judiciar sumele încasate din vânzarea timbrului judiciar se constituie și se utilizează ca venituri extrabugetare la dispoziția Ministerului Justiției în completarea alocațiilor de la bugetul de stat.

Conform art.8 din O.G. nr.32/1995 veniturile încasate din vânzarea timbrului judiciar sunt folosite pentru buna funcționare a instanțelor, parchetelor, laboratoarelor de expertiză criminalistică, pentru achiziționarea publicațiilor de specialitate din țară și din străinătate, de sisteme moderne de informatizare și aparatură specifică cât mai ales pentru acordarea de stimulente magistraților, asimilațiilor acestora și celorlalte categorii de personal din cadrul instanțelor, parchetelor și laboratoarelor de expertiză criminalistică și din Ministerul Justiției cât și pentru organizarea unor acțiuni cu caracter profesional sau social.

De asemenea din veniturile provenind din vânzarea timbrului judiciar se asigură sumele necesare pentru construirea și cumpărarea locuințelor de serviciu precum și pentru plata specialiștilor și colaboratorilor externi ai instanțelor, parchetelor și Ministerului de Justiție, care participă la elaborarea unor proiecte de coduri.

Veniturile realizate din vânzarea timbrului judiciar provin exclusiv din activitatea profesională de reprezentare juridică asigurată de consilierii juridici persoanelor juridice (în litigii de ordinul miilor de miliarde de lei) și din activitatea de reprezentare judiciară a avocaților, aceștia trebuind să beneficieze în mod egal de privilegiile financiare asigurate celorlalte profesii juridice și personalului auxiliar de specialitate juridică, în special de pensie de serviciu.

În condițiile excluderii profesiilor de avocat și consilier juridic de la beneficiul pensiilor de serviciu realizate din venituri extrabugetare rezultate din vânzarea timbrului judiciar se perpetuează în mod injust un tratament discriminatoriu, nejustificat în raport cu celelalte profesii juridice și auxiliarii justiției beneficiari ai pensiei de serviciu.

5. Îngrădirea dreptului la muncă în baza unui tratament discriminator prin interdicția angajării consilierilor juridici în cadrul cabinetelor de avocați.

Conform principiilor comunitare și a normei fundamentale munca nu poate fi îngrădită.

Statutul profesiei de avocat prin prevederile art.175 prin care adaugă în mod nepermis la lege (art.6 din Legea nr.51/1995) în desfiderea principiilor comunitare, a Constituției României, a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a Convenției Europene a Drepturilor Omului, îngreădește dreptul la muncă al consilierului juridic prin interzicerea angajării acestuia ca personal auxiliar de specialitate juridică în cadrul unei forme de exercitare a profesiei de avocat: „*Toate formele de exercitare a profesiei pot angaja personal auxiliar. Este interzisă angajarea ca personal auxiliar a persoanelor cu studii juridice superioare.*”

Norma prevăzută în Statutul profesiei de avocat este în mod evident discriminatorie, supune unui tratament injust și degradant persoana cu studii juridice ce are calitatea de consilier juridic și care în aspirația sa de a munci neîngrădit, dorește, în virtutea normei constituționale să-și aleagă liber locul de muncă la o formă de exercitare a profesiei de avocat.

Această normă prevăzută în Statutul profesiei de avocat, evident nelegală și discriminatorie îngreădește și dreptul la muncă al tuturor licențiaților în drept care fie că au un loc de muncă (grefieri cu studii superioare juridice, referenți cu studii superioare juridice etc) fie că doresc să obțină un loc de muncă corespunzător studiilor pe care le-au desăvârșit.

Așa cum a statuat Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE) prin Hotărârea cu titlu preliminar din 19 februarie 2002, 6199J0309, C-309/99, J.C.J. Wouters ș.a. împotriva lui Algemene raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, în prezența lui Rad vad de Balies vand de Europese Gemeenschap, dată în temeiul art.234 din Tratatul CEE (Culegere 2002, p. I-01577) avocații constituie întreprinderi în sensul art.85, 86 și 90 din Tratatul Comunităților Europene, ce desfășoară o activitate economică prin oferirea de servicii pe o piață determinată.

Conform art.4 teza finală din Legea nr.514/2003 actele cu caracter juridic ce emană de la toate persoanele juridice trebuiesc contrasemnate și avizate sub aspectul legalității de un consilier juridic.

Sub incidența Tratatului CEE formele de exercitare a profesiei de avocat sunt asimilate persoanei juridice.

Societatea civilă profesională cu răspundere limitată a avocaților este de altfel în mod expres recunoscută și de legiuitorul român ca fiind persoană juridică.

Din coroborarea normelor imperative a Legii speciale nr.514/2003 cu prevederile Tratatului CEE actele juridice ale formelor de exercitare a profesiei de avocat trebuiesc astfel contrasemnate și avizate de un consilier juridic, fie angajat în forma de exercitare a profesiei de avocat, fie colaborator al formei de exercitare a profesiei de avocat în temeiul art.6 din Legea nr.51/1995.

Pe aceste coordonate prevederea din Statutul profesiei de avocat este discriminatorie, și în vădită contradicție cu normele comunitare și legislația internă.

6. Îngrădirea dreptului la liberă exprimare, la libertatea conștiinței și a dreptului la muncă a consilierii juridici pentru prestarea activităților didactice universitare, de cercetare juridică, literară, culturală și publicistică.

Normele prevăzute în art.11 din Legea nr.514/2003 îngrădesc dreptul la liberă exprimare la libertatea conștiinței și a dreptului la muncă a consilierilor juridici în exercitarea activităților didactice universitare, de cercetare juridică, literară, culturală și publicistică și legalizează *in extremis* munca forțată.

Ori, este bine cunoscut că pentru orice activitate prestată în domeniile sus precizate, orice prestator este îndrituit la obținerea unei remunerații, la protecția dreptului de autor în consecință acesta beneficiază de protecția drepturilor sale patrimoniale și nepatrimoniale.

Interzicerea obținerii de venituri ca urmare a unor activități didactice, de cercetare juridică, literară, culturală și publicistică de către consilierii juridici reprezintă o restrângere a unor drepturi și libertăți fundamentale ale consilierului juridic în raport cu celelalte categorii de profesii juridice, nefiind justificată și nefiind necesară într-un stat democratic care conform art.1 din Constituția României garantează demnitatea omului, libera dezvoltare a personalității umane în mod neîngrădit și în regim de exercitare egală a drepturilor și libertăților fundamentale.

Discriminarea consilierilor juridici de a exercita activități sus precizate fără obținerea vreunei remunerații reprezintă în mod evident legiferarea muncii forțate, interzisă atât de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de Declarația Universală a Drepturilor Omului și de Constituția României.

Aceste activități nu pot fi impuse a fi exercitate fără remunerarea lor întrucât nu reprezintă activități pentru îndeplinirea îndatoririlor militare, nu sunt impuse de o situație creată de calamități și nu fac parte din obligațiile civile normale stabilite de lege.

În consecință prin această prevedere Legea nr.514/2003 crează o discriminare nejustificată și supune unui tratament ijust și degradant persoanele ce au calitatea de consilier juridic și care aflându-se în situații egale cu celelalte profesii juridice nu pot beneficia de rezultatul muncii lor.

7. Îngrădirea dreptului la organizarea unitară a profesiei de consilier juridic în România a Uniunii Consilierilor Juridici din România (UCCJR) prin excluderea acesteia ca autoritate competentă de reglementare a profesiei de consilier juridic în favoarea Ministerului Justiției.

Conform Legii nr.200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate în România, așa cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr.109/2007, profesia de consilier juridic este profesie reglementată.

Anexa 3 - nu include Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România ca autoritate competentă de reglementare a profesiei de consilier juridic ci Ministerul Justiției, în condițiile în care în temeiul art.20 și 25 din Legea nr.514/2003 corpul profesional al consilierilor juridici este organizat autonom nefiind în subordinea Ministerului Justiției:

*„Camera Auditorilor Financiari din România - auditor financiar;
Uniunea Națională a Barourilor din România - avocat;
Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci - consilier în proprietate industrială;
Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați - expert contabil;
Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați - contabil autorizat;
Ministerul Economiei și Finanțelor - consultant fiscal;*

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor - verificator de proiect atestat, expert tehnic atestat și responsabil tehnic cu execuția, auditor energetic pentru clădiri;

Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România - practician în insolvență;

Ministerul Justiției - traducător/interpret autorizat

Colegiul Psihologilor din România - psiholog;

Ordinul Asistenților Medicali și Moașelor din România - asistent medical;

Ordinul Tehnicienilor Dentari din România - tehnician dentar;

Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse - inspector protecția muncii;

Ministerul Justiției - expert tehnic judiciar;

Consiliul de mediere - mediator;

Ministerul Justiției – consilier juridic”

Această măsură reprezintă astfel o încălcare a independenței profesiei de consilier juridic și subordonarea acesteia puterii executive, respectiv Ministerului Justiției, care, conform Legii nr.514/2003 nu mai are nici un atribut în organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, această profesie reglementată fiind organizată ca un corp profesional autonom cu organe proprii de conducere, în mod identic profesiei de avocat.

Această îngrădire de recunoaștere a independenței profesiei de consilier juridic statuată în art.10 din Legea nr.514/2003, încălcarea dreptului la autodeterminare și organizare autonomă prin excluderea U.C.C.J.R. ca autoritate competentă pentru profesia reglementată de consilier juridic reprezintă un tratament discriminatoriu, injust și degradant în condițiile în care profesia de consilier juridic se află în regim de egalitate profesională cu toate celelalte profesii reglementate din România.

Ministerul Justiției este îndrituit conform art.8¹ din Legea nr.514/2003 de a stabili conținutul și modul de desfășurare a examenului sau a stagiului profesional pentru cetățenii membri ai Uniunii Europene sau a Spațiului Economic European în vederea exercitării profesiei de consilier juridic în România, dar numai după consultarea corpului profesional al consilierilor juridici conform art.51 din O.G. nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații:

„ (1) În cadrul... ministerelor... funcționează structuri pentru relația cu mediul asociativ....”

„(2) Acolo unde asemenea structuri lipsesc ele se vor constitui”

„Autoritățile publice menționate la alin. (1) se vor consulta cu reprezentanții asociațiilor și fundațiilor care își desfășoară activitatea în sfera lor de competență în vederea stabilirii unor programe sau activități comune”.

Relația Ministerului Justiției cu mediul asociativ profesional al consilierilor juridici din România (UCCJR) se justifică a se realiza într-un contact direct cu reprezentanții corpului profesional în vederea stabilirii unor programe și activități comune.

Dispozițiile Legii nr.514/2003 sunt aplicabile și consilierilor juridici comunitari, care după recunoașterea diplomelor, urmează să fie înscrși pe Tabloul consilierilor juridici și să efectueze un stagiu de 3 ani în domeniul dreptului românesc în condițiile art.12 din Legea nr.514/2003 și conform Statutului profesiei de consilier juridic.

Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România este o organizație profesională precum Uniunea Națională a Barourilor din România, care reprezintă organismul de reglementare a profesiei de consilier juridic, de apărare a drepturilor și intereselor consilierilor juridici.

Statutul profesiei de consilier juridic și regulamentele corpului profesional al consilierilor juridici constituie expresia voinței membrilor acestei profesii prin care se urmărește să se obțină adoptarea unui comportament determinant în cadrul activității lor profesionale, necesare pentru buna exercitare a profesiei de consilier juridic în îndeplinirea misiunii sociale a acestei profesii.

Pe aceste coordonate excluderea și nerecunoașterea Uniunii Colegiilor Consilierilor Juridici din România ca autoritate competentă pentru profesia reglementată de consilier juridic reprezintă o discriminare injustă, un tratament degradant pentru comunitatea profesiei de consilier juridic care se află în situație egală cu celelalte profesii reglementate.

8. Îngrădirea dreptului la perfecționare profesională continuă a consilierilor juridici prin excluderea corpului profesional de la finanțare guvernamentală acordată doar celorlalte profesii juridice și auxiliare.

Așa cum am relevat, conform art.7 din O.G. nr.32/18.08.1995 privind timbrul judiciar sumele încasate din vânzarea timbrului judiciar se constituie și se utilizează ca venituri extrabugetare la dispoziția Ministerului Justiției în completarea alocațiilor de la bugetul de stat.

Conform art.8 din O.G. nr.32/1995 veniturile încasate din vânzarea timbrului judiciar sunt folosite pentru buna funcționare a instanțelor, parchetelor, laboratoarelor de expertiză criminalistică, pentru achiziționarea publicațiilor de specialitate din țară și din străinătate, de sisteme moderne de informatizare și aparatură specifică cât și pentru organizarea unor acțiuni cu caracter profesional sau social.

Veniturile realizate din vânzarea timbrului judiciar provin exclusiv din activitatea profesională de reprezentare juridică asigurată de consilierii juridici persoanelor juridice (în litigii de ordinul miilor de miliarde de lei) și din activitatea de reprezentare judiciară a avocaților.

Având în vedere prevederile de principiu ale Constituției României care statuează că România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, reprezintă valori supreme și sunt garantate iar mai ales faptul că cetățenii sunt egali în fața legii, fără privilegii și discriminări, excluderea profesiei de consilier juridic de a beneficia de venituri din vânzarea timbrului judiciar pentru buna funcționare a corpului profesional, achiziționarea de publicații de specialitate, de sisteme moderne de informatizare cât mai ales pentru organizarea perfecționării profesionale continue a consilierilor juridici reprezintă în mod evident un tratament injust, discriminatoriu a corpului profesional al consilierilor juridici în raport cu celelalte profesii juridice (judecători, procurori, asistenți-judiciari, magistrați-asistenți, personal auxiliar cu studii juridice).

Îngrădirea dreptului profesiei de consilier juridic de a beneficia de resurse financiare extrabugetare aflate la dispoziția Ministerului Justiției din veniturile realizate ca urmare a vânzării timbrei judiciare, instituie un tratament degradant, umilitor față de profesia de consilier juridic și lezarea liberei dezvoltare a personalității umane și a demnității acestei profesii juridice.

9. Îngrădirea dreptului la organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic în mod unitar în România prin acceptarea exercitării profesiei de consilier juridic de persoane licențiate în drept ce nu sunt înscrise în Tablourile consilierilor juridici, ținute de colegiile consilierilor juridici în condiții similare evidenței barourilor de avocați.

Conform Legii nr.51/1995 înscrierea în tablou a avocaților se poate face doar după primirea în profesia de avocat și după depunerea jurământului profesional.

Înscriere în Tabloul avocaților nu conferă automat dreptul de a pune concluzii la toate instanțele.

Astfel, potrivit art.22 alin.1 din Legea nr.51/1995 avocatul stagiar poate pune concluzii doar la judecătoria.

Avocatul definitiv poate pune concluzii la toate instanțele, cu excepții I.C.C.J. și Curții Constituționale unde va putea pune concluzii dacă au o vechime neîntreruptă în profesie de cel puțin 5 ani de la definitivare.

Avocatul care dorește să profeseze în România sub titlul profesional din statul membru în care și-a obținut calificarea profesională este obligat să se înscrie în Tabloul special ținut de barourile române (art.80⁸ din legea nr.51/1995).

De asemenea pe Tabloul baroului sunt înscrși avocații incompatibili precum și cei suspendați din profesie.

Profesia de avocat nu poate fi exercitată decât de avocatul înscris într-un tablou al baroului, cu drept de exercitare a profesiei.

Conform art.1 și art.48 din Legea nr.51/1995 în fiecare județ este constituit doar un singur barou.

Sub incidența acestor norme imperative, făcând aplicarea art.21 din Legea nr.514/2003, în mod evident în fiecare județ nu poate exista decât o asociație profesională abilitată să țină evidența consilierilor juridici în condiții similare barourilor de avocați.

Înscrierea consilierilor juridici pe Tabloul consilierilor juridici nu este astfel doar o simplă activitate statistică.

Înscrierea consilierilor pe Tabloul consilierilor juridici are loc după verificarea condițiilor generale și speciale de primire în profesie și emiterea deciziei de înscriere în profesia de consilier juridic de către organele de conducere ale corpului profesional și depunerea jurământului profesional.

Astfel, exercitarea profesiei de consilier juridic ca stagiar sau definitiv este atributul consilierului juridic înscris pe Tabloul colegiului cu drept de exercitare a profesiei.

Prin practicile aparent neutre, nejustificate obiectiv de un scop legitim, intimatele au îngrădit acest drept și obligație legitimă a corpului profesional al consilierilor juridici de a ține evidența tuturor consilierilor juridici din România prin înscrierea acestora pe Tabloul colegiilor astfel încât nici la această dată C.S.M., Ministerul Justiției precum și alte autorități nu sunt în măsură să cunoască și să comunice instituțiilor europene solicitante numărul consilierilor juridici înscrși în profesia reglementată de consilier juridic, cu drept de exercitare a profesiei.

Încetineala, lentoarea, lipsa de calitate, de randament și mai ales lipsa de rigoare profesională a intimatelor în respectarea reglementărilor profesiei de consilier juridic, constituie astfel un prejudiciu pentru ansamblul corpului profesional al consilierilor juridici cât și pentru situația țării în contextul necesității obiective de globalizare, de integrare europeană și euroatlantică.

Nerespectarea reglementărilor profesiei de consilier juridic de către intimate în mod egal cu reglementările celorlalte profesii juridice reprezintă astfel un tratament injust și discriminatoriu ce nu se justifică într-un stat democratic.

10. Îngrădirea dreptului exercitării profesiei de consilier juridic prin acceptarea de către intimate a actelor cu caracter juridic care nu sunt avizate și contrasemnate de un consilier juridic înscris pe Tabloul consilierilor juridici - cu drept de exercitare a profesiei.

Avizarea pentru legalitate a actelor juridice ce emană de la instituțiile statului, ale autorităților publice precum și de la toate persoanele juridice reprezintă o activitate de maximă importanță socială, scopul acestei activități identificându-se cu apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acestora.

Avizarea pentru legalitate izvorăște din interesul general al societății de apărare a legalității, a ordinii de drept precum și a drepturilor și libertăților tuturor subiecților de drept.

Această activitate profesională, specială, specifică numai profesiei de consilier juridic este identică cu activitatea Ministerului Public care, conform art.131 din Constituția României, reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept precum și drepturile și libertățile cetățenilor.

În mod evident, prin responsabilitatea socială a acestei activități profesionale – avizarea pentru legalitate a actelor juridice – consilierul juridic este *de facto* un veritabil procuror în instituțiile, autoritățile publice precum și la nivelul tuturor persoanelor juridice, apărarea legalității și a ordinii de drept constituind în mod netăgăduit un interes general al societății.

Această activitate profesională nu poate fi lăsată astfel la latitudinea oricărui licențiat în drept care își atribuie în mod nelegitim calitatea profesională de consilier juridic și care scapă controlului profesional, deontologic și disciplinar al corpului profesional.

Aprecierile intimatelor precum că practicienii profesiei de consilier juridic se pot constitui în mod liber într-o multitudine de asociații profesionale pentru a exercita profesia, exced normelor și reglementărilor corpului profesional precum și normelor legii și statutului profesiei de avocat acte normative impuse de legiuitor pentru organizarea corpului profesional cât și pentru exercitarea profesiei de consilier juridic.

Așa cum am precizat și cum rezultă din întreaga economie a Legii nr.514/2003 și a legilor la care aceasta face trimitere, calitatea profesională de consilier juridic nu poate fi obținută de licențiatul în drept decât după înscrierea în profesie urmată de înscrierea pe Tabloul colegiului.

Simplul act de angajare a licențiatului în drept nu-i conferă acestuia calitatea profesională de consilier juridic indiferent de regimul juridic al angajatorului.

Perpetuând această stare de lucruri, intimatele au permis exercitarea profesiei de consilier juridic, de către licențiații în drept, în alte condiții decât reglementările legale în materie, expunând întreaga activitate juridică a instituțiilor statului, autorităților publice și persoanelor juridice sferei ilicitului.

Tolerând și acceptând exercitarea profesiei de consilier juridic de către persoane ce nu sunt înscrise în Tabloul colegiului, cu drept de exercitare a profesiei, intimatele îngrădesc dreptul legitim al corpului profesional de a asigura un control profesional, deontologic și disciplinar riguros în cadrul acestei profesii pentru toți consilierii juridici,

îngrădind astfel și exercitarea legală a profesiei de consilier juridic în detrimentul întregii societăți.

11. Îngrădirea dreptului de a accede în profesia de practician în insolvență a consilierilor juridici în regim de egalitate profesională cu practicienii altor profesii juridice.

În conformitate cu art. 32 alin.2 din O.U.G. nr.86/2006, așa cum a fost modificată prin Legea nr.254/2007, pot fi primite în profesia de practician în insolvență, la cerere, cu scutire de examen și de perioadă de stagiu, persoanele care au exercitat cel puțin 5 ani funcția de judecător, procuror, avocat sau notar.

Astfel în mod discriminatoriu, consilierii juridici, care sunt familiarizați cu aspectele economico-financiare ale persoanelor juridice, sunt excluși de la primirea în profesia de practician în insolvență, la cerere, cu scutire de examen și de perioadă de stagiu.

Acest tratament injust ce nu se justifică în mod obiectiv constituie o discriminare evidentă a categoriei profesionale a consilierilor juridici care se află în regim de egalitate cu practicienii celelalte profesii juridice reglementate.

Toate aceste discriminări evidențiate în prezenta plângere sunt de natură să lezeze demnitatea profesională a consilierilor juridici iar îngrădirile în exercitarea drepturilor legitime profesionale prin practicile aparent neutre ale intimatelor sunt de natură să defavorizeze nejustificat profesia reglementată de consilier juridic care astfel este tratată diferențiat față de celelalte profesii juridice reglementate cu care se află într-o situație egală.

Necesitatea armonizării practicii judiciare și elaborarea unei legislații neechivoce cu privire la drepturile și îndatoririle profesionale ale consilierilor juridici ar fi una din soluțiile care ar contribui la reabilitarea încrederii în ideea de justiție puternic zdruncinată de nenumărate soluții contradictorii cu privire la drepturile legitime ale consilierilor juridici.

Această armonizare trebuie realizată atât în interior, prin eliminarea divergențelor (respectiv abrogarea art.329 Cod proc. civilă privind competența I.C.C.J. de a pronunța hotărâri judecătorești în interesul legii cu caracter obligatoriu, contravenind astfel art.124 Constituția României) cât și în exterior, cu practica Curților Europene de la Luxemburg și Strasbourg, pentru a evita în viitor obligarea Statului Român la despăgubiri substanțiale pentru încălcarea drepturilor legitime profesionale ale consilierilor juridici.

În acest context, în temeiul art.19³ din O.G. nr.137/2000 solicităm Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, constatarea discriminărilor sesizate, și în consecință să solicitați intimatelor să dispună prin măsuri legislative și administrative armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative și administrative enunțate în cuprinsul prezentei sesizări și care contravin principiului nediscriminării.

De asemenea, în temeiul art.19⁴ solicităm să dispuneți medierea faptelor de discriminare și monitorizarea acestor cazuri până la armonizarea dispozițiilor legislative invocate ce contravin principiului nediscriminării.

UNIUNEA COLEGIILOR CONSILIERILOR JURIDIC DIN ROMANIA

Președinte
Botond Zoltan VAIDA

Secretar general
Lucian FLORESCU